

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717209663
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5717209663.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v právnom spore žalobcov: 2/ X. M., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom Z. S. N. XXX, 3/ X. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. S. N. XXX, 4/ H. A., rod. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. S. N. XXX, 5/ mal. F. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. X., X., žalobcovia 2/ až 5/ zastúpení splnomocneným zástupcom JUDr. Jaroslavom Čiernym, advokátom so sídlom A. XX, X., proti žalovanej: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenej splnomocneným zástupcom JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom so sídlom W. XX, M., o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 17C/9/2017-188 zo dňa 06. júla 2018, v spojení s opravným uznesením č. k. 17C/9/2017-241 zo dňa 04. februára 2019, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu, v spojení s opravným uznesením, vo výroku I. a v časti výroku VI. o trovách konania vo vzťahu k žalobcovi 2/ zrušuje a konanie o žalobe žalobcu 2/ zastavuje.

Vo vzťahu medzi žalobcom 2/ a žalovanou nemá žiadna zo strán konania nárok na náhradu trov konania.

Rozsudok okresného súdu, v spojení s opravným uznesením, vo výrokoch II., III., IV., VI., VII. mení tak, že:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni 3/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni 4/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 5/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku žalobu žalobcov 3/ až 5/ zamietá.

Žalobcovia 3/ až 5/ majú voči žalovanej nárok na náhradu trov (prvoinštančného a odvolacieho) konania v rozsahu 100 %, a to každý zo žalobcov z jemu prisúdenej sumy.

Vo výroku V., ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu, v spojení s opravným uznesením, nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 17C/9/2017-188 zo dňa 06. 07. 2018, v spojení s opravným uznesením č. k. 17C/9/2017-241 zo dňa 04. 02. 2019, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom 2/ až 5/ náhradu nemajetkovej ujmy, a to žalobcovi 2/ v sume 7.500,- eur, žalobkyni 3/ v sume 7.500,- eur, žalobkyni 4/ v sume 7.500,- eur a žalobcovi 5/ v sume 6.500,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcom 2/ až 4/ priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, žalobcovi 5/ priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 73,34 %.

V odôvodnení konštatoval, že žalobou doručenou súdu dňa 27. 06. 2017 sa žalobcovia 2/ až 5/ domáhali voči žalovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, každý vo výške 7.500,- eur, ktorú ujmu utrpeli v súvislosti s úmrtím ich otca (žalobcovia 2/ až 4/) a starého otca (žalobca 5/) X. M., nar. XX. XX. XXXX, pri dopravnej nehode dňa XX. XX. XXXX. Náhrady nemajetkovej ujmy domáhali voči žalovanej ako povinnej plniť z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v súvislosti s prevádzkou ktorého došlo k dopravnej nehode (konanie o žalobe pôvodnej žalobkyne 1/ bolo na základe späťvzatia žaloby žalobkyňou 1/ uznesením okresného súdu zo dňa 05. 02. 2018 zastavené).

Citujúc ust. § 4 ods. 1 až 4, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“), § 11, § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd žalobe vyhovel, majúc za preukázané všetky predpoklady vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

Súd mal rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/42/2017 preukázané zavinenie dopravnej nehody N. X. dňa XX. XX. XXXX, pri ktorej došlo k úmrtiu X. M., nar. XX. XX. XXXX, a teda mal preukázaný protiprávny úkon spočívajúci v konaní tretej osoby. V súvislosti s uvedenou dopravnou nehodou prišli žalobcovia 2/ až 4/ o otca a žalobca 5/ o starého otca. Úmrtie blízkej osoby je považované za zásah do práva na súkromie, a teda aj druhá podmienka, a to existencia ujmy, bola preukázaná, rovnako ako príčinná súvislosť medzi ujmom a protiprávnym konaním N. X..

Vychádzajúc z § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. a uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 66/2016 súd dospel k záveru, že nemajetková ujma je škodou, ktorá je krytá v zmysle ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z., a teda pasívnu legitímáciu žalovanej v danom spore mal tiež preukázanú.

Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd vychádzal z toho, že bolo nenapraviteľným spôsobom zasiahnuté do práv žalobcov, práva rodiny, práva na život, na udržiavanie blízkych rodinných vzťahov. Žalobcovia 2/ až 4/ prišli o otca, s ktorým udržiavali intenzívny blízky vzťah, skoro každodenne sa stretávali, spoločne riešili radosti aj starosti. Rodina nebohého bola rodinou veľmi súdržnou, v ktorej boli silné citové väzby. Absencia jedného z rodičov bude žalobcov 2/ až 4/ sprevádzať celým ich ďalším životom, a to aj napriek tomu, že sú už dospelí a dvaja z nich majú aj svoje vlastné rodiny. Nakoľko súd morálne zadostučinenie vo forme právneho postihu vodičky, ktorá spôsobila dopravnú nehodu, nepovažoval za dostatočnú, keď vodička sa žiadnym spôsobom nesnažila zmierniť následok, ktorý vyvolala, pozostalých nekontaktovala, neospravedlnila sa im, prihliadajúc však zároveň na to, že kolíznu situáciu, pri ktorej zahynul nebohý X. M. zavinili obaja - vodička aj cyklista X. M., považoval za primeranú náhradu pre žalobcov 2/ až 4/ sumu 7.500,- eur pre každého.

Pokiaľ ide o žalobcu 5/, súd vychádzal zo zistení, že nebohý X. M. sa o vnuka staral od útleho veku, podieľal sa na jeho výchove, trávil s ním voľné chvíle. Viedol ho k futbalu, ktorý bol jeho vášňou a záuľakom aj svojmu remeslu. Prihliadajúc na tieto okolnosti a skutočnosť, že primárne silnejšie je puto rodiča a dieťaťa ako dieťaťa a starého rodiča, súd u žalobcu 5/ za primeranú považoval náhradu nemajetkovej ujmy v sume 6.500,- eur.

O trovách konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu strán konania. Nakoľko žalobcovia 2/ až 4/ mali vo veci plný úspech, vzniklo im voči žalovanej právo na plnú náhradu trov konania. Pokiaľ ide o žalobcu 5/, požadovaná výška náhrady bolo 7.500,- eur, súd priznal sumu 6.500,- eur, vo zvyšku žalobu zamietol, Úspech žalobcu tak bol 86,67 %, úspech žalovaného 13,33 %. Čistý úspech žalobcu 5/ tak predstavoval 73,34 %, v ktorej výške mu súd priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku V., ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol, podala žalovaná z dôvodu podľa § 365 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) odvolanie, ktorým sa domáhala jeho zmeny spočívajúcej v zamietnutí žaloby.

Žalovaná namietala svoju pasívnu vecnú legitímáciu v konaní, nesúhlasiac s interpretáciou platnej a účinnej legislatívy súdom prvej inštancie, založenej na extenzívnom eurokonformnom výklade ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z.

V zmysle rozhodnutia ESD zo dňa 24. 10. 2013 vo veci C-22/12 sa príslušné ustanovenia právnych predpisov členských štátov týkajúce sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Slovenská právna úprava podľa názoru žalovanej nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod náhradu škody, ktorú je možné uplatniť z povinného zmluvného poistenia, preto nie je pasívne vecne legitimovaná. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako najvyššej súdnej autority v teritoriálnom priestore Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 168/2009 zo dňa 20. 04. 2011 a 3Cdo 301/2012 zo dňa 31. 03. 2016.

Podľa žalovanej nie je možné stotožniť právo na náhradu škody a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby (dotýkajúcej sa napr. zdravia) a obdobne nie je možné subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv pod pojem „škoda na zdraví“ uvedený v § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. Povinné zmluvné poistenie kryje nároky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Poistovňa nie je oprávnená rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu „náhrada škody.“

Nesúhlasila so stanoviskom žalobcov vo vzťahu k uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III ÚS 666/2016, nakoľko ústavný súd sa nezaoberal hodnotením právnej stránky veci ako takej, ale otázkou porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v kontexte čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Najvyšší súd Slovenskej republiky pritom ani po rozhodnutí ústavného súdu nezmenil svoju dovtedajšiu rozhodovaciu činnosť, v ktorej súvislosti žalovaná poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo 219/2016 zo dňa 15. 05. 2017.

V ďalšom žalovaná namietala i závery súdu, že v danom prípade nepostačuje morálne zadostučinenie vo forme právneho postihu vodičky, ktorá spôsobila dopravnú nehodu, keď súd vychádzal aj zo skutočností, že vodička sa žiadnym spôsobom nesnažila zmierniť následok, ktorý vyvolala, pozostalých nekontaktovala, neospravedlnila sa im.

Žalovaná poukázala na to, že vodička, napriek tomu, že v konaní nebola žalovanou stranou, dobrovoľne zaplatila žalobcom sumu 7.500,- eur, z ktorého dôvodu zobrala žalobkyňa 1/ žalobu voči nej späť. Je tak vyvrátené tvrdenie súdu, že sa vodička žiadnym spôsobom nesnažila zmierniť následok. Samotné uvedené konanie vodičky je podľa žalovanej dostatočnou satisfakciou za zásah do osobnostných práv žalobcov.

Podľa žalovanej nebola v konaní dostatočne zohľadnená ani tá skutočnosť, že zosnulý bol v čase dopravnej nehody v stave ťažkej opitosti, keď mu bola ex post nameraná hodnota promile v krvi vo výške 2,76. V takomto stave sa pohyboval po vozovke na bicykli, pričom opakovane prechádzal z jednej strany na druhú. Ide o tak zásadné porušenie ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka o všeobecnej preventívnej povinnosti, ako aj viacerých ustanovení predpisov o cestnej premávke, že v danom prípade za žiadnych okolností nemožno pomýšľať o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď sa zosnulý tak zásadným spôsobom pričínil o vznik škodovej udalosti. Vodičke v trestnom konaní síce bolo konštatované porušenie povinností, nešlo však o prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti, ani iné podobné závažné porušenie, ale o nesprávnu techniku jazdy, čo je nepochopiteľný záver vzhľadom na skutočnosť, že vodička preukázateľne, aj na základe záverov znaleckého posudku, robila všetko čo bolo v jej možnostiach, aby dopravnej nehode zabránila.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Žalovaná podľa žalobcov v odvolaní opakuje argumentáciu, ktorou dôvodila v prvoinštančnom konaní a súd prvej inštancie sa s touto argumentáciou v odvolaní napadnutom rozsudku vysporiadal.

Pokiaľ žalovaná uvádza, že poistovňa nie je oprávnená rozširovať poistné krytie aj na náhradu nemajetkovej ujmy, žalovaná, ale aj iní poisťovatelia povinného zmluvného poistenia, tak už viackrát urobila, mimo iného aj na podklade rozhodnutí súdov. Nie je preto pravdivé tvrdenie žalovanej, že či už Najvyšší súd Slovenskej republiky alebo súdy nižších inštancií jednoznačne vo svojej rozhodovacej

činnosti dochádzajú k záverom, že náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do poisťného krytia z povinného zmluvného poistenia.

Nesúhlasili s tvrdením žalovanej, že vodička zaplatila žalobcom sumu 7.500,- eur, keď vodička nahradila nemajetkovú ujmu len pôvodnej žalobkyni 1/ - pozostalej manželke, ostatným pozostalým nenahradila žiadnu nemajetkovú ujmu.

Pokiaľ žalovaná uvádza, že z okolností nehody, na ktorej mal nebohý spoluvinu, zo znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní vyplýva, že z technického hľadiska sa na nehode podieľali spoločne obaja jej účastníci, žalovaná riešila poisťnú udalosť, pričom v oznámení o poisťnom plnení zo dňa 02. 03. 2017 uviedla, že poškodenej X. M. uhrádza 50 % plnenia pohrebných nákladov, nakoľko podľa názoru žalovanej v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka bola spoluvinu poškodeného 50 %. Hoci pre nemajetkovú ujmu spôsobenú pozostalým táto spoluvina nemá význam, s ohľadom na okolnosti dopravnej nehody sami pristúpili na určenie miery spoluzavinenia poškodeného v rozsahu 50 % tak, ako ho určila sama poisťovňa pri poisťnom plnení pohrebných nákladov, teda vychádzali z určenia spoluviny stanovenej žalovanou.

4. Žalovaná k vyjadreniu žalobcov nezaujala žiadne stanovisko.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a rozsudok súdu prvej inštancie, osvojac si skutkové a právne zistenia súdu prvej inštancie, v napadnutej časti vo vzťahu k žalobcom 3/ až 5/ rozsudok okresného súdu podľa § 388 ods. 1 C. s. p. zmenil, keď neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie alebo zrušenie v tejto časti. Vo vzťahu k žalobcovi 2/ odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. a) C. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a konanie o žalobe žalobcu 2/ podľa § 391 ods. 1, § 378 ods. 1, § 63 ods. 1, 2 vety prvej C. s. p. zastavil.

6. Pokiaľ ide o žalobu žalobcu 2/, splnomocnený zástupca žalobcov v priebehu odvolacieho konania, podaním doručeným okresnému súdu dňa 02. 01. 2019 oznámil, že žalobca 2/ X. M. dňa XX. XX. XXXX zomrel.

7. Podľa § 61 C. s. p. procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

8. Podľa § 7 ods. 1, 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

9. Podľa § 63 ods. 1 C. s. p. ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

10. Podľa § 63 ods. 2 veta prvá C. s. p. v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor.

11. Podľa § 161 ods. 1 C. s. p. k tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

12. Podľa § 161 ods. 2 C. s. p. ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. Podľa § 378 ods. 1 C. s. p. na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Civilný sporový poriadok ukladá súdom prihliadať z úradnej povinnosti k tomu, či sú splnené všetky procesné podmienky, a to nielen na jeho začiatku, ale po celú dobu jeho ďalšieho priebehu, vrátane konania na odvolacom a dovolacom súde. Nedostatok niektorej z procesných podmienok alebo jej zánik v priebehu konania má procesné následky, ktoré sú závislé od toho, či ide o nedostatok podmienky odstrániteľný alebo neodstrániteľný. Medzi tieto podmienky patrí aj podmienka procesnej subjektivity

strán konania podľa § 61 C. s. p. Ak strana konania, ktorá je fyzickou osobou, stratí procesnú subjektivitu v čase po začatí konania do jeho právoplatného skončenia, posúdi súd podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor.

15. V predmetnom spore sa žalobca 2/ (rovnako ako žalobcovia 3/ až 5/) domáhal náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 11, § 13 Občianskeho zákonníka v dôsledku zásahu do práva na ochranu jeho osobnosti (predstavujúceho právo na súkromie a právo na rodinný život). Právo na ochranu osobnosti je právo osobnej povahy, ktoré zaniká smrťou fyzickej osoby a neprechádza na dedičov. Preto ak žalobca 2/, ktorý sa cítil byť poškodený zásahom proti jeho osobnosti, zomrel, v dôsledku čoho zanikla jeho spôsobilosť byť stranou konania, musel odvolací súd konanie o žalobe žalobcu 2/ podľa § 391 ods. 1 C. s. p. zastaviť (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 98/95), keďže neprichádza do úvahy prerušenie konania ani pokračovanie v ňom s jeho dedičmi. Odvolací súd zároveň pred zastavením konania o žalobe žalobcu 2/ podľa § 389 ods. 1 písm. a) C. s. p. vo vzťahu k žalobcovi 2/ zrušil rozsudok okresného súdu, vychádzajúc z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV 7/2013 zo dňa 01. 09. 2014, v zmysle ktorého ak žalobca v priebehu odvolacieho konania stratil spôsobilosť byť účastníkom/stranou konania, ide o neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá zaťažuje celé konanie a vedie k zastaveniu celého konania, nielen konania o odvolaní (tiež uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžo 51/2011 zo dňa 23. 10. 2012). Konanie na súde prvej inštancie a na odvolacom súde tvoria jeden celok, preto musí byť zastavené celé konanie, nielen odvolacie. Tomu musí predchádzať zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže formálne existuje, aj keď nevyvoláva žiadne právne účinky, pretože nenadobudlo právoplatnosť. Odvolací súd len dodáva, že i keď v zmysle § 237 C. s. p. je súd viazaný rozhodnutím jeho vyhlásením, uvedené sa v rámci inštančného postupu vzťahuje na súd, ktorý dané rozhodnutie vydal, nie na odvolací súd, ktorý rozhoduje o odvolaní proti takému rozhodnutiu, pokiaľ toto nenadobudlo právoplatnosť).

16. O trovách konania medzi žalobcom 2/ a žalovanou rozhodol odvolací súd podľa § 256 ods. 1 C. s. p. a nakoľko k zastaveniu konania došlo z dôvodu úmrtia žalobcu 2/, a teda z objektívneho dôvodu, na ktorom nenesie zavinenie žiadna zo strán konania, súd žiadnej zo strán konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

17. Odvolací súd následne preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobcom 3/ až 5/ v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalovanej.

18. V konaní nebolo medzi stranami sporné, že dňa 26. 07. 2015 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej došlo k usmrteniu otca žalobcov 3/, 4/ a starého otca žalobcu 5/ X. M., nar. XX. XX. XXXX. V súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou bola rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/42/2017 zo dňa 15. 05. 2017, uznaná za vinnú N. X., nar. XX. XX. XXXX. Rovnako v konaní nebolo sporené, že motorové vozidlo, ktoré vinníčka dopravnej nehody v čase nehody viedla, bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej.

19. Na základe nesporných skutočností sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že boli splnené predpoklady vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v konaní, ktorými sú existencia ujmy (spočívajúca v zásahu do práva na ochranu osobnosti, konkrétne do práva na súkromie a rodinný život), porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon (spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv žalobcov) a príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním. V dôsledku uvedenej dopravnej nehody spôsobenej motorovým vozidlom, ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej, došlo k zásahu do osobnostného práva žalobcov tak, že bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie žalobcov v citovej oblasti je nenapraviteľné. V danom prípade došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcov chráneného § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je i rodinný život, takže primeraným zadostučinením v danom prípade je i náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak totiž medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú

ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Vychádzajúc z rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/42/2017 zo dňa 15. 05. 2017, ktorým bola N. X. uznaná vinnou z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. v súvislosti s dopravnou nehodou, pri ktorej došlo k úmrtiu otca a starého otca žalobcov 3/ až 5/ bola v konaní jednoznačne preukázaná zodpovednosť vinníčky dopravnej nehody za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov 3/ až 5/, a to do práva na ich súkromie a rodinný život, ktorý bol smrťou ich otca a starého otca natrvalo narušený, ku ktorému záveru správne dospel i súd prvej inštancie.

20. Žalovaná, namietajúc svoju pasívnu vecnú legitímáciu, odvolanie proti rozsudku okresného súdu prioritne odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci, pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z. sa vzťahuje aj na nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do práva na ochranu osobnosti pozostalých po obeti dopravnej nehody.

21. Odvolací súd uvedenú odvoláciu námietku žalovanej nepovažuje za dôvodnú. Pre posúdenie správnosti právneho posúdenia veci, prezentovaného v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, bola vo vzťahu k otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovanej podstatná odpoveď na otázku, či v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv, predstavovaných právom na súkromný a rodinný život, spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode, je daná pasívna legitímácia poisťovne vykonávajúcej povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Odvolací súd si v tomto smere osvojuje závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 6 MCdo 1/2016 zo dňa 31. 07. 2017 (uvedené rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 61/2018), ktorý konštatoval, že pod pojmom škoda (použitým v zákone č. 381/2001 Z. z.) treba pre účely tohto zákona pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou a pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie (a dokonca musí) odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod. Pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, keď uvedený zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené t. č. platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo dňa 16. 09. 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (viď napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 06. 05. 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA). Najvyšší súd uvedeným rozhodnutím nadviazal pri posúdení právnej otázky pasívnej legitímácie žalovanej na rozsudok Súdneho dvora Európskej Únie C-22/12 vo veci Haasová z 24. 10. 2013, v ktorom Súdny dvor vyslovil záver, že príslušné ustanovenia smerníc (Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972, Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 a Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990) o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za ujmu (hmotnú i nehmotnú) upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Najvyšší súd v tomto rozsudku teda vychádza z eurokonformného výkladu pojmu škoda na zdraví, upraveného v ustanovení § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý je súladný s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, prezentovaným v jeho uznesení sp. zn. I. ÚS 474/2016 zo dňa 17. 08. 2016, kde ústavný súd uviedol, že „hoci

Súdny dvor Európskej únie viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. V Slovenskej republike povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel upravuje zákon č. 381/2001 Z. z., podľa ktorého má aj sťažovateľka (poisťovňa) ako poisťiteľ oprávnenie vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky.“ V nadväznosti na uvedené dospel súd, s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zohľadňujúc skutočnosť, že neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby bol vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, v súvislosti s ktorou vznikla zodpovednosť za spôsobené škody k záveru, že aj nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv pozostalých je predmetom povinného zmluvného poistenia v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z., a že v spore o náhradu takejto ujmy je daná pasívna legitímácia poisťovne vykonávajúcej povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel. Na označené rozhodnutia Súdneho dvora, ústavného súdu ako aj najvyššieho súdu nadviazali ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, a to sp. zn. 2 Cdo 33/2017, 2 Cdo 41/2018, 6 Cdo 143/2017, 6 Cdo 206/2017, 6 Cdo 80/2018, 8 Cdo 6/2018, 8 Cdo 177/2018 či 7 Cdo 154/2018. Z uvedeného je zrejmé, že právny názor v otázke pasívnej legitímácie poisťovne uvedený v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 301/2012, 4 Cdo 168/2009 a 8 Cdo 219/2016, na ktoré odkazovala žalovaná, bol jeho neskoršou judikatúrou prekonaný. Vychádzajúc z judikátu R 71/2018 je tak v otázke vecnej pasívnej legitímácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenej pozostalými obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla potrebné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyššie uvedený právny názor prijatý neskoršou judikatúrou najvyššieho súdu. V zmysle uvedeného judikátu totiž patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 C. s. p.) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

22. Vychádzajúc z uvedených záverov sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o pasívnej vecnej legitímácii žalovanej. Ako čiastočne dôvodné však odvolací súd vyhodnotil odvolanie žalovanej, pokiaľ ide o výšku priznanej nemajetkovej ujmy žalobcom 3/ až 5/, nepovažujúc túto, vzhľadom na závažnosť vzniknutej ujmy (čo do jej intenzity a trvania) a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (v rámci ktorých je súd povinný prihliadať na okolnosti tak na strane pôvodcu zásahu, ako aj na strane postihnutej osoby, napr. aký je podiel samotnej postihnutej osoby na priebehu činnosti vyúsťujúcej do neoprávneného zásahu, či na strane pôvodcu neoprávneného zásahu išlo len o určitú ľahkú nedbanlivosť alebo naopak o úmysel a pod.) za primeranú.

23. Odvolací súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy v zmysle judikatúry európskeho súdu pre ľudské práva, prihliadal aj na výšku náhrady priznávanej vnútroštátnymi súdmi v iných obdobných prípadoch. Odvolací súd v tejto súvislosti príkladmo uvádza rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7C/276/2011 <.-96 zo dňa 31. 05. 2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/315/2012 <.-125 zo dňa 26. 11. 2012, ktorým súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy každému žalobcovi vo výške 10.000,- eur, v dôsledku úmrtia ich matky pri dopravnej nehode, pričom táto sa žiadnym spôsobom nepodieľala na vzniku nehody, žalobcovia žili s matkou v spoločnej domácnosti a na túto boli odkázaní svojou výživou, nakoľko išlo o študentov strednej a vysokej školy. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 14C/287/2013 <., v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/267/2016 <9Co/367/2016> zo dňa 11. 05. 2016 bola žalobkyni priznaná titulom nemajetkovej

ujmy suma 10.000,- eur v súvislosti so smrťou jej otca pri dopravnej nehode a žalobcovi 2/ ako maloletému vnukovi suma 3.000,- eur, rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 16C/627/2015 <., v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 25Co/214/2016 <A. bola žalobcom ako dospelým synom priznaná nemajetková ujma v sumách 9.000,- eur, 5.000,- eur, 4.000,- eur v súvislosti so smrťou ich otca pri dopravnej nehode (bez spoluzavinenia nebohého), rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 8C/21/2014 <. zo dňa 24. 11. 2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/337/2016 <. zo dňa 28. 11. 2016, bola žalobcovi 2/ a 3/ každému (dospelému) priznaná suma 7.500,- eur ako nemajetková ujma v súvislosti so smrťou ich otca pri dopravnej nehode (bez spoluzavinenia nebohého). Rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 11C/40/2013-152 zo dňa 29. 04. 2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/578/2014 zo dňa 09. 09. 2015, na ktorý poukazovali i žalobcovia v žalobe, súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 45.000,- eur v súvislosti so smrťou jeho manželky a dvoch mal. detí (t. j. celej jeho rodiny) pri dopravnej nehode. Krajský súd v danom prípade pri svojom rozhodovaní vzal za základ svojich úvah verdikt Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade Kontrová proti Slovenskej republike, ktorým súd priznal sťažovateľke nemajetkovú ujmu v sume 25.000,- eur v súvislosti s neoprávneným zásahom (nekonaním štátnych orgánov, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k nezabráneniu trestnému činu) do jej osobnostných práv, ktorým bolo zasiahnuté usmrtením jej oboch maloletých detí (vo veku 5 a 1 rok) ich otcom. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 139/2011 v podobnom prípade vyplýva, že súdy priznali rodičom dieťaťa zomrelého pri dopravnej nehode sumu 15.000,- eur, vo veci 3Cdo 228/2012 bolo priznaných pri strate manželky a syna, teda dvoch najbližších osôb 23.000,- eur. Vo veci sp. zn. 1Cdo 77/2009 bolo priznaných 6.600,- eur za úmrtie syna a brata, vo veci sp. zn. 2Cdo 194/2011 bolo priznaných 8.300,- eur za smrť manžela.

24. Odvolací súd nepochybuje o tom, že nečakaným šokujúcim úmrtím blízkeho príbuzného žalobcov 3/ až 5/ došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv (práva na súkromie a rodinný život), pričom následok tohto zásahu je nenapraviteľný. Aj podľa odvolacieho súdu sú žalobcovia zasiahnutí stratou otca a starého otca, keď v konaní bolo preukázané, že pred nehodou rodina nebohého žila usporiadaná, harmonicky, bola citovo navzájom previazaná a súdržná. Strata člena takejto rodiny predstavuje nenávratnú deštrukciu medziľudských väzieb, vytvárajúcich základ rodinného života.

25. Vzhľadom na všetky okolnosti prípadu však odvolací súd, vychádzajúc z rámca rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a európskeho súdu pre ľudské práva, považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy (pri nezmenenom skutkovom stave veci „len“ na základe odlišnej voľnej úvahy) pre žalobcov 3/, 4/ (pre každého) vo výške 4.000,- eur. Odvolací súd vychádzal zo záveru, že rodinné a súkromné vzťahy rodiča k dieťaťu sú omnoho silnejšie než smerom naopak, čo bolo potrebné zohľadniť pri určení výšky nemajetkovej ujmy, keď v prípade žalobcov 3/, 4/ ide už o dospelé osoby, žalobkyňa 4/ má už vlastnú rodinu, navyše žalobkyňa 4/ už nežila s nebohým v spoločnej domácnosti. Vzťah dospelých detí k rodičom nie je natoľko intenzívny ako napríklad vzťah rodičov k deťom alebo vzájomný vzťah manželov vo fungujúcom harmonickom manželstve. Postupne slabne intenzita rodinných a súkromných vzťahov detí k rodičom, pretože ťažisko ich súkromného a rodinného života sa v prvom rade presúva do ich novej rodiny a intenzívnejšie vzťahy sa budujú s manželom (životným partnerom) a spoločnými deťmi. Neznamená to teda, že by dospelé deti prestali mať vzťah k svojim rodičom úplne, ale len toľko, že intenzita tohto vzťahu klesá v porovnaní so vzťahom, ktorý si k sebe vytvárajú manželia alebo ktorý majú rodičia k svojim deťom. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie prihliadol tiež na skutočnosť, že nebohý prišiel o život pri nedbanlivostnom trestnom čine, pričom sa rovnakou mierou ako vodička podieľal na vzniku dopravnej nehody, keď podľa znaleckého posudku znalca podaného v trestnom konaní obaja účastníci dopravnej nehody vytvorili kolíznú situáciu. Podľa znaleckého posudku pritom objektívnou príčinou primárne vzniknutej kolíznej situácie mohlo byť konanie poškodeného cyklistu, na druhej strane mohla vodička zabrániť nehode správnou technikou jazdy pokiaľ by zotrvala vo svojom jazdnom pruhu a čo najúčinnejšie brzdila. Nemožno pritom obísť bez povšimnutia ani skutočnosť, že poškodený cyklista v čase nehody bol pod vplyvom alkoholu (ex post zistený stupeň ovplyvnenia v hodnote 2,76 promile), ktorá skutočnosť mala vplyv aj na vzniku nehody. Uvedené je potrebné zohľadniť v rámci spoluzavinenia poškodeného, ktoré odvolací súd posúdil v rozsahu 50 %. Vychádzajúc z uvedených skutočností považoval odvolací súd náhradu nemajetkovej ujmy pre žalobcov 3/, 4/ vo výške 4.000,- eur za primeranú.

26. Vo vzťahu k maloletému žalobcovi 5/ odvolací súd prihliadol na to, že tento, aj vzhľadom na svoj vek, je schopný vyrovnáť sa s dôsledkami nehody relatívne najlepšie z celej rodiny, hoci pri dopravnej nehode

prišiel o starého otca. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že vnímanie straty blízkeho človeka u maloletého dieťaťa vo veku 4 rokov nie je totožné s vnímaním straty blízkeho človeka u dieťaťa staršieho veku či dospelaj osoby, a to už i s ohľadom na čas prežitý s touto blízkou osobou, keď aj vnímanie straty blízkeho človeka u tak maloletého dieťaťa je úplne v inej miere ako napr. u žalobcov 3/, 4/. Rovnako vzťah medzi starým rodičom a vnukom nie je tak intenzívny ako medzi rodičom a dieťaťom. I napriek tomuto konštatovaniu však treba uviesť, že stratou starého otca maloletý žalobca 5/ rovnako utrpel nenapraviteľnú ujmu, keď v tak útlom veku stratil akúkoľvek možnosť ďalšieho budovania vzťahu so starým otcom. I z tohto pohľadu potom túto stratu, ktorú utrpel maloletý žalobca 5/ treba považovať za nenapraviteľnú a tak intenzívnu, že je namieste i jej finančné odškodnenie, pričom v prípade žalobcu 5/ odvolací súd považoval, i s poukazom na vyššie uvedené, za primerané toto odškodnenie vo výške 2.000,- eur.

27. Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a záverov odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch II. až IV. zmenil a žalovanej uložil povinnosť nahradit žalobcom 3/, 4/ nemajetkovú ujmu, každému vo výške 4.000,- eur a žalobcovi 5/ nemajetkovú ujmu vo výške 2.000,- eur. Vo zvyšnej časti žalobcu žalobcov 3/ až 5/ zamietol.

28. Vo výroku V., ktorým súd žalobu žalobcov vo zvyšnej časti zamietol, ktorý nebol napadnutý odvolaním žiadnej zo strán konania, ponechal odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu, v spojení s opravným uznesením, nedotknutý.

29. Nakoľko odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej, podľa § 396 ods. 1, 2 C. s. p. nanovo rozhodol o trovách (odvolacieho i prvoinštančného) konania. O nároku na náhradu trov rozhodol odvolací súd pri aplikácii ust. § 255 C. s. p., podľa ktorého súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Pri rozhodovaní o trovách konania odvolací súd zobral zreteľ na skutočnosť, že úspech žalobcov v konaní je závislý iba od úvahy súdu. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. 06. 2016 <. ktorá sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 O. s. p. <. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 <. O. s. p.), ale len dve (§ 255 ods. 1, 2 C. s. p. <.). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 C. s. p. <.(pomer úspechu). Zásadu úspechu vo veci teda treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch nepôjde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Žalobcu totiž nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Keďže žalobcovia mali v danej veci plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z ich procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu, je možné považovať ich za plne procesne úspešných podľa § 255 ods. 1 C. s. p. <., preto im súd priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, avšak z prisúdenej sumy (žalobcom 3/, 4/ zo sumy 4.000,- eur, žalobcovi 5/ zo sumy 2.000,- eur). Rovnako súd žalobcom priznal i nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keď primárnou námietkou žalovanej bol nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v konaní, ktorú odvolaciu námietku odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú, zatiaľ čo namietaná výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy závisela len od úvahy súdu. Žalovaná (pre prípad, ak by súd jej námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie vyhodnotil ako nedôvodnú) zároveň v odvolaní nesúhlasila s priznaním akejkoľvek náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom, vzhľadom na okolnosti prípadu a predovšetkým podiel nebohého na vzniku dopravnej nehody, v ktorom smere nebola v odvolacom konaní úspešná.

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)